

**แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4**
**A Study of Academic Administration of Primary School in Maewong
DistrictsI under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 2**
According to Uuddhidhamma IV

ศันสนีย์ อุพันศรี¹

Sansanee Upansri¹

วินัย ทองมัน², วรกฤต เกื่อนช้าง³

Winai Thongman², Worrakrit Thuenchang³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 และ 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงผลฐานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ใน 5 ด้าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 2 พบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักเรียนและชุมชน รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรูู้ ผู้บริหารควรจัดการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรประชุมวางแผนพัฒนาสื่อ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา และรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการ

¹ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มจร วิทยาเขตนครสวรรค์ , E-mail: sansaneejijy2520@gmail.com

² ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มจร วิทยาเขตนครสวรรค์

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มจร วิทยาเขตนครสวรรค์

ส่งเสริมและพัฒนาครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ภายนอกภายในสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ เพื่อรับฟัง ข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรม ประชุมหรือสัมมนา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, หลักคุณธรรม 4

Abstract

This research Article was to: 1) investigate the academic management practices of school administrators in Mae Wong district, Nakhon Sawan educational district 2, and 2) find strategies for academic management of school administrators in Mae Wong district, Nakhon Sawan educational district 2, based on moral principles. The research methodology employed a mixed-method approach. Quantitative research gathered data from a sample group of 176 individuals, using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.93. Data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative research utilized interviews with 9 key informants, and data analysis was conducted through content analysis. The research findings were as follows: 1. Regarding the academic management practices of school administrators in Mae Wong district, Nakhon Sawan educational district 2, across 5 dimensions, the overall mean score is the highest. And 2. Concerning the strategies for academic management of school administrators in Mae Wong district, Nakhon Sawan educational district 2, based on moral principles: In curriculum development, administrators should analyze the needs of students and the community, listen to relevant stakeholders' feedback, and improve the curriculum structure for efficiency. In learning process development, administrators should conduct planning meetings, listen to feedback, and provide opportunities for knowledgeable individuals to participate in educational direction. In media, innovation, and educational technology development, administrators should plan media development meetings, establish committees for innovation and educational technology development, and listen to suggestions for technology use development, including promoting and developing teachers, media, and teaching and learning innovations. In learning resource development, administrators should invite external and internal experts and local champions with knowledge to listen to suggestions and coordinate cooperation with other educational institutions to jointly develop learning resources. In performance measurement and evaluation development, administrators should organize training, meetings, or seminars, inviting experts to provide knowledge and enhance continuous student assessment and evaluation skills.

Keyword: Academic management, Vuddhidhamma IV

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมนุษย์ที่มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่เป็นเยาวชนหรือนักเรียน โดยผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการศึกษานั้นต้องเน้นที่การบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญที่สุด เพื่อความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ⁴

การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ดีตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จะพบได้ว่าผลการวิจัยได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารการศึกษา และนักบริหารการศึกษาได้เน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาสถานศึกษา โดยเน้นคุณภาพทางการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและยึดหลักพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนเพราะวัตถุประสงค์ที่สำคัญของโรงเรียนคือการให้การศึกษาและฝึกอบรมเยาวชนเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคต กล่าวได้ว่า งานสำคัญของโรงเรียนคืองานวิชาการถ้าโรงเรียนดำเนินงานพลาดทางวิชาการก็จะพิจารณาได้ว่า โรงเรียนนั้นประสบความล้มเหลว ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนใดที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนก็สมควรที่จะได้รับการยกย่องยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการกิจของโรงเรียนได้ผล⁵

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มุ่งมั่นในการพัฒนาเป็นองค์กรคุณภาพผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้วยศรัทธาและหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเสมอภาคและความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การจัดการศึกษาต้องเน้นที่การบริหารงานวิชาการอย่างเป็นที่สุด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปรับปรุงด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้โรงเรียนแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต⁶ ซึ่งการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนจำเป็นต้องทบทวนและปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนแม่วงก์เขาชนกัน อำเภอแม่วงก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีปัญหาโดยรวมในระดับมาก ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรเป็นด้านที่มีปัญหามากที่สุด ดังนั้นจึงต้องมีการแก้ไขเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสากลต่อไป⁷ สภาพปัญหาด้านการบริหารวิชาการที่พบนั้นสามารถนำหลักธรรมา

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546), หน้า 1-24.

⁵ อุทัย บุญประเสริฐ, การวางแผนและจัดระบบแผนงานในโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เอส ดีเพรส, 2538), หน้า 6.

⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2, แผนพัฒนาคุณภาพ 3 ปี 2565-2567, (นครสวรรค์: กลุ่มนโยบายและแผน, 2564), หน้า 30.

⁷ จันจิรา เฟื่องฉาย, “แนวทางการดำเนินงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนแม่วงก์-เขาชนกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2”, (นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 2.

ประยุกต์ใช้ ซึ่งมีหลักธรรมที่ครอบคลุมและเหมาะสม นำไปประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมการบริหารวิชาการและ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโดยวุฒิธรรม 4 มีอุปการคุณสำหรับมนุษย์ทุกคนเป็นคุณธรรมที่เป็นไปเพื่อความเจริญด้วยปัญญา ประกอบด้วย 4 ประการได้แก่ 1) สัมปยุตตสังสวะ การคบหาสัตบุรุษผู้มีความรู้ความประพฤติดีงาม 2) สัทธัมมัสสวณะ การรับฟังข้อเสนอนะ 3) โยนิโสมนสิการ การพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่ดีไปประยุกต์ใช้ 4) อัมมานุสम्मปฏิบัติ การนำข้อเสนอนะที่ได้ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม⁸

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักวุฒิธรรม 4 ผลการวิจัยที่ได้รับ จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาเพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักวุฒิธรรม 4

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) แบ่งการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการแจกแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน ครู จำนวน 292 คน จาก โรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 จำนวน 28 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 324 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการสุ่ม แบบง่าย ตามสัดส่วนประชากร ได้ผู้บริหาร จำนวน 15 คน และครู จำนวน 161 คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน 176 คน แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ 5. ด้านการพัฒนาการวัดผล

⁸ สาริณี อาษา, “วุฒิธรรม 4 : พุทธธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม”, วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์, ปีที่พิมพ์ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค. – ธ.ค. 64): 1-10.

ประเมินผล โดยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ⁹ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้คือ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต ๒ ตามหลักภูมิธรรม 4 ด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 รูป/คน กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป/คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยนำผลรายข้อที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีค่าต่ำสุดด้านละ 2 ข้อ มาตั้งเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูแบบกัลยาณมิตร

ด้านที่ 3 การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

ด้านที่ 5 การพัฒนาการวัด ประเมินผล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นประเมินตามสภาพจริง และวิธีการที่หลากหลาย

⁹ Likert, Rensis A, *New Patterns of Management*, (New York : McGraw-Hill Book, 1961), p. 69.

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4 พบว่า

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักเรียนและชุมชน และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาซึ่งจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติตามหลักคุณธรรม 4 ซึ่งมีขั้นตอน คือ จัดการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ในการนิเทศการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 3 การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรประชุมวางแผนพัฒนาสื่อ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา และรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม 4 คือ เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ภายนอกภายในสถานศึกษา ปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น

ด้านที่ 5 การพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนครู โดยมุ่งเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและหลากหลายตามหลักคุณธรรม 4 คือ จัดให้มีการอบรม ประชุมหรือสัมมนา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4 ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในทุกปีการศึกษาจะมีการทำแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ **จันจิรา เพ็งผจญ** ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนแม่วงก์-เขาชนกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ว่า ผู้บริหารควรมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้แก่ ครูวิชาการ ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาเขต 2 ทราบ และนำไปปฏิบัติ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถตรงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดครูเข้าสอนคำนึงถึงความรู้ความสามารถ วุฒิการศึกษา ส่วนด้านการนิเทศภายในนั้น ผู้บริหารควรมีการกำหนด

ตารางเวลา ส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ กับการจัดระบบนิเทศกับสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมรวมถึงด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการตรวจสอบเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด¹⁰

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักเรียนและชุมชน และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาซึ่งจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กล่าวคือผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยการใช้หลักคุณธรรม 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรในสถานศึกษา จะเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และบริบทของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จันจิรา เพ็งผจญ** ที่พบว่า ผู้บริหารควรมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้แก่ ครูวิชาการ ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาเขต 2 ทราบ และนำไปปฏิบัติ¹¹ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อภิเชษฐ์ บุญพยอม** ที่พบว่า ผู้บริหารควรศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา จัดตั้งคณะทำงาน เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดอบรมครูจัดทำคู่มือหลักสูตรสถานศึกษา¹²

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรจัดการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ในการนิเทศการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศการศึกษา และครูร่วมพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งผู้บริหารจะต้องช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งร่วมแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยหลักสัปปุริสสังเสวะ, สัทธรรมสวณะ, โยนิโสมนสิการ, และธรรมานุธรรมปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประชุมวางแผน และเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้

¹⁰ จันจิรา เพ็งผจญ, “แนวทางการดำเนินงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนแม่วงก์-เขาชนกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 99-103.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, บทคัดย่อ.

¹² อภิเชษฐ์ บุญพยอม, “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 121.

ความสามารถ ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูร่วมกำหนดแนวทางในการนิเทศเป็น การส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศเชิงบวก และเกิดประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ**อภิเชษฐ์ บุญพะยอม** ที่พบว่า ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมครูเพื่อร่วมกันปรับปรุงแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากการนิเทศภายใน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณทรัพยากรเกี่ยวกับการนิเทศ ภายใน โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานภายใน หลังจากการประชุม เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด¹³ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ**ไพรวัลย์ เกิดสวัสดิ์** ที่พบว่าการบริหารการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน ผู้บริหารควรแต่งตั้ง คณะนิเทศภายในกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถปฏิบัติได้จริง¹⁴

ด้านที่ 3 การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ผู้บริหารครู ประชุมวางแผนพัฒนาสื่อ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา และรับ ฟังข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาครู ผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน โดยจัดอบรมให้ความรู้และสนับสนุนงบประมาณให้ครูผลิตสื่อ และใช้สื่อให้มี ประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมส่งเสริมครูให้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม และเทคโนโลยี รูปแบบการสอน หรือสื่อการสอนให้มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการ ประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการ และจัดอบรมครูพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ช่วย ส่งเสริมสนับสนุนทักษะการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ใน ห้องเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศุภวรรณ สุธัมมา** ที่พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรจัด อบรมครูเกี่ยวกับการผลิต พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผลิต เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับบริบท มีความทันสมัย จัดกิจกรรม Open House ในกลุ่มโรงเรียน¹⁵ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ**สายสุณีย์ แฉ่งจิต** ที่พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนการจัดหาสื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก มีการสนับสนุนครูผู้สอนระดับปฐมวัยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป¹⁶

ด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ นอกสถานศึกษาตามหลักภูมิธรรม 4 คือ เชิงวิทยากรผู้มีความรู้ภายนอก ภายในสถานศึกษา ประชาชน

¹³ อภิเชษฐ์ บุญพะยอม, “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 123.

¹⁴ ไพรวลัย เกิดสวัสดิ์, “แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตทุ่งหินเทิน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2558), บทคัดย่อ.

¹⁵ ศุภวรรณ สุธัมมา, “แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2563), หน้า 101.

¹⁶ สายสุณีย์ แฉ่งจิต, “แนวทางการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 94.

ชาวบ้านที่มีความรู้ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น โดยเริ่มจากการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการ รับฟังความคิดเห็น ร่วมกันพิจารณาแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเชิญวิทยากรภายนอกสถานศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นนั้น จะนำไปสู่การพิจารณาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ**อนงค์นาฏ จันทรเต็ม** ที่พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้น่าดู น่าเรียน และเป็นจุดสนใจ มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในและนอก และนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประสบการณ์จริง และมีการจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเน้นประสบการณ์จริง¹⁷

ด้านที่ 5 การพัฒนาการวัดผล ประเมินผล พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนครู โดยมุ่งเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและมีความหลากหลายตามหลักคุณธรรม 4 คือ จัดให้มีการอบรมประชุมหรือสัมมนา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ครูพัฒนาปรับปรุงตนเองจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยการนิเทศติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนครูให้นำผลการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลนักเรียนที่เน้นสภาพจริง และมีความหลากหลาย เป็นวิธีการที่สามารถตัดสินผลการเรียนของนักเรียนที่มีความถนัดและแตกต่างกัน ที่มีประสิทธิภาพ และความเสมอภาคกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ**พระสมชาย เตชปัญโญ** ที่พบว่า ครูควรมีวิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธีที่เหมาะสม และมีความเชื่อถือตรงต่อการวัดและประเมินผล¹⁸ และสอดคล้องกับ**อภิเชษฐ์ บุญพะยอม** ที่พบว่า ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระเบียบวัดและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผล เทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบ คณะครูวางแผนในการแก้ปัญหาการวัดผล ประเมินผลการจัดการเรียนแต่ละวิชาในแต่ละระดับ และจัดประชุมครูเพื่อร่วมกันนำผลการประเมินไปวางแผนในการวัดผลประเมินผลในปีต่อไป เพราะการวัดผลและประเมินผลและดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน มีผลต่อผู้เรียนโดยตรง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลจะต้องมีคุณภาพและสะท้อนความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี¹⁹

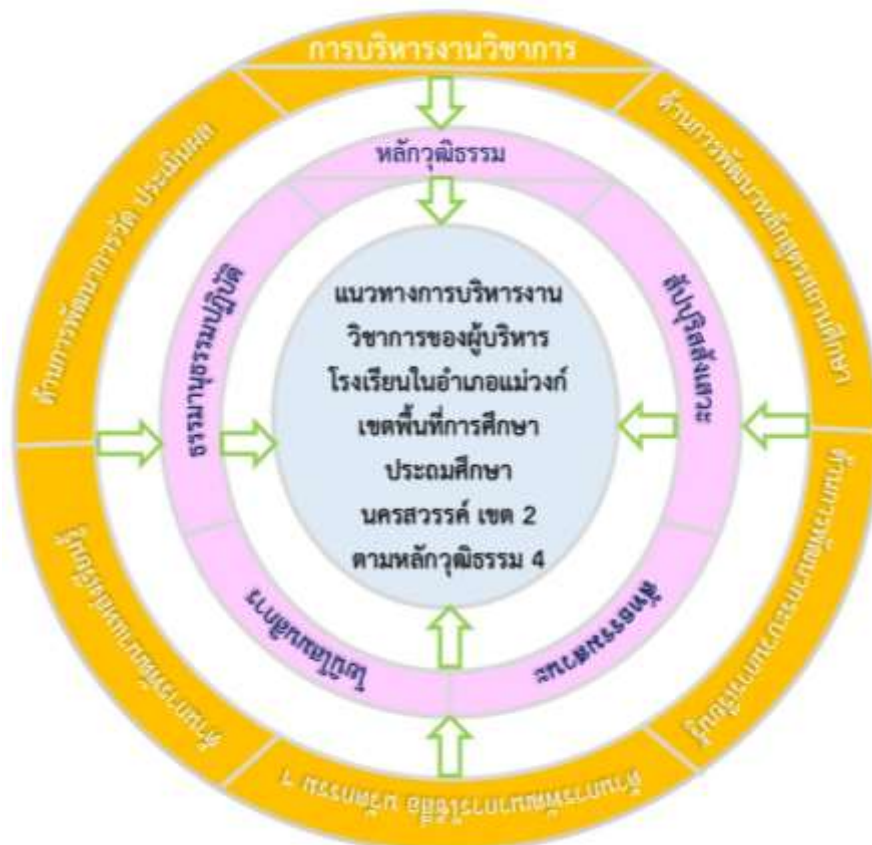
¹⁷ อนงค์นาฏ จันทรเต็ม. “การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามหลักคุณธรรม 4 โรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560), หน้า 84.

¹⁸ พระสมชาย เตชปัญโญ (เดชะ). “การบริหารงานวิชาการตามหลักคุณธรรม 4 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560), หน้า 93.

¹⁹ อภิเชษฐ์ บุญพะยอม, “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทนครสวรรค์เขต 2”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), หน้า 122.

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ดังแผนภาพนี้

ภาพ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4 นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนา งานบริหารวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักเรียน และชุมชน รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาซึ่งจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้ มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ทั้งนี้ผู้บริหารควรกำหนด เป้าหมาย เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติตามหลักคุณ ธรรม 4 ซึ่งมีขั้นตอน คือ จัดการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ในกรณีเทศ การศึกษาหรือผู้มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา และครูร่วมพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งผู้บริหารจะต้องช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งร่วม แก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรประชุมวางแผนพัฒนาสื่อ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา และรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน โดยจัดอบรมให้ความรู้และสนับสนุนงบประมาณให้ครูผลิตสื่อ และใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ภายนอกภายในสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น โดยเริ่มจากการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการ รับฟังความคิดเห็น ร่วมกันพิจารณาแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5. ด้านการพัฒนาการวัดผล ประเมินผล คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนครู โดยมุ่งเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและหลากหลายตามหลักคุณธรรม 4 คือ จัดให้มีการอบรม ประชุมหรือสัมมนา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักคุณธรรม 4 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการ รับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2) ผู้บริหารควรวางแผนกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ภายนอก ภายในสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผู้บริหารควรพัฒนางานบริหารวิชาการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักเรียนและชุมชน รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาปรับปรุงงานให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาปรับปรุงงานบริหารวิชาการ ผ่านกระบวนการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ครูร่วมพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงาน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.
- จันจิรา เฟื่องฉาย. “แนวทางการดำเนินงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนแม่วงก์-เขากัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559.
- พระสมชาย เตชปัญโญ (เตชะ). “การบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาธรรม 4 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอน้ำน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญา พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560.
- ไพรวลัย เกิดสวัสดิ์. “แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตทุ่งหินเทิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2558.
- ศุภวรรณ สุธัมมา. “แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2563.
- สายสุณีย์ แจ่งจิต. “แนวทางการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559.
- สาริณี อาษา. **วุฒิธรรม 4 : พุทธธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม**. (วารสารบรรณการศึกษาและมนุษย สังคมศาสตร์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564) : 2-12.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. **แผนพัฒนาคุณภาพ 3 ปี (2565-2567)**, 2564.
- อนงค์นาฏ จันทรเต็ม. “การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามหลัก วุฒิธรรม 4 โรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561.
- อภิเชษฐ บัญพะยอม. “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์, 2559.
- Likert. Rensis A. **New Patterns of Management**. New York : McGraw-Hill Book, 1961.